

Briselē, 1.2.2019.
COM(2019) 73 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par ELGF izdevumiem

Agrinās brīdināšanas sistēma, Nr. 11-12/2018

Saturs

1.	ELGF 2018. gada budžeta procedūra	2
2.	ELGF piešķirtie ieņēmumi	2
3.	Piezīmes par ELGF 2018. gada budžeta provizorisko izpildi	3
3.1.	Tirgus pasākumi	3
3.1.1.	Augļi un dārzeņi	3
3.1.2.	Vīnkopības nozares produkti.....	4
3.1.3.	Piens un piena produkti	4
3.1.4.	Cūkgaļa, olas un mājputni, biškopības un citi dzīvnieku izcelsmes produkti	4
3.1.5.	Skolu apgādes programmas	4
3.2.	Tiešie maksājumi	4
3.2.1.	Atsaistītie tiešie maksājumi	4
3.2.2.	Citi tiešie maksājumi	4
3.3.	Lauksaimniecības izdevumu revīzija	4
4.	ELGF piešķirto ieņēmumu izpilde.....	5
5.	Secinājumi	5

1. PIELIKUMS. ELGF APROPRIĀCIJU PROVIZORISKAIS IZLIETOJUMS LĪDZ 31.12.2018.

1. ELGF 2018. GADA BUDŽETA PROCEDŪRA

Eiropas Parlaments 2017. gada 30. novembrī pieņēma ES 2018. gada budžetu. Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) vajadzībām budžetā tika iekļautas tiešajiem maksājumiem un ar tirgu saistītiem izdevumiem paredzētas saistību apropriācijas 43 235 milj. EUR apmērā un maksājumu apropriācijas 43 189 milj. EUR apmērā.

Atšķirība starp saistību apropriācijām un maksājumu apropriācijām rodas tāpēc, ka dažiem Komisijas tieši īstenotiem pasākumiem tiek izmantotas diferencētas apropriācijas. Tās saistītas galvenokārt ar lauksaimniecības produktu noietu veicināšanas pasākumiem un politikas stratēģijas un koordinācijas pasākumiem.

2. ELGF PIEŠKIRTIE IEŅĒMUMI

Pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1306/2013 43. panta noteikumiem, ieņēmumus, kas gūti no grāmatojumu noskaidrošanas un atbilstības noskaidrošanas lēmumos noteiktajām finanšu korekcijām un no pārkāpumiem, uzskata par ELGF izdevumu finansēšanai piešķirtajiem ieņēmumiem.

Šie noteikumi paredz, ka piešķirtos ieņēmumus var izmantot, lai finansētu jebkādas ELGF izdevumus. Ja daļa no šiem ieņēmumiem budžeta gada laikā netiek izmantota, tā tiek automātiski pārnesta uz nākamo budžeta gadu¹.

ELGF 2018. gada budžetā ietilpst:

- Komisijas jaunākās aplēses par tirgus pasākumu un tiešo maksājumu finansēšanas vajadzībām,
- aplēses par piešķirtajiem ieņēmumiem, kas jāiekasē attiecīgā budžeta gada laikā,
- un pārnests piešķirto ieņēmumu atlikums, kas pieejams no iepriekšējā budžeta gada.

Priekšlikumā par ELGF 2018. gada budžeta apropriācijām Komisija ņēma vērā paredzamos kopējos piešķirtos ieņēmumus un 2018. gada budžetam pieprasīja apropriācijas tādā apmērā, kas aprēķināts, no aplēstajām vajadzībām atņemot aplēstos piešķirtos ieņēmumus. Budžeta lēmēj institūcija ELGF budžetu pieņēma, ņemot vērā gaidāmos piešķirtos ieņēmumus.

2018. gada budžeta sagatavošanas laikā Komisija pieejamo piešķirto ieņēmumu kopsummu aplēsa 1475,9 milj. EUR apmērā, un to veido:

- piešķirtie ieņēmumi, ko plānots gūt 2018. budžeta gadā un kas aplēsti 865,9 milj. EUR apmērā (733,9 milj. EUR no atbilstības noskaidrošanas rezultātā veiktajām korekcijām un 132 milj. EUR no pārkāpumiem),
- piešķirtie ieņēmumi, kas no 2017. budžeta gada jāpārnes uz 2018. budžeta gadu un kas aplēsti 610 milj. EUR apmērā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, proti, tās 12. panta 4. punkta b) apakšpunktā, noteikts, ka apropriācijas, kas atbilst iekšējiem piešķirtajiem ieņēmumiem, drīkst pārnest vienīgi uz nākamo finanšu gadu. Tātad, lai nodrošinātu pareizu budžeta pārvaldību, šie piešķirtie ieņēmumi parasti tiek izmantoti pirms attiecīgajam budžeta pantam nobalsotajām apropriācijām.

Aplēstos ieņēmumus 1475,9 milj. EUR apmērā Komisija atvēlēja šādām shēmām:

- 400 milj. EUR augļu un dārzeņu nozares ražotāju organizāciju darbības fondiem un
- 1075,9 milj. EUR pamata maksājuma shēmai.

Nobalsoto apropriāciju un piešķirto ieņēmumu summa šīm shēmām ir šāda:

- 872 milj. EUR augļu un dārzeņu nozares ražotāju organizāciju darbības fondiem un
- 17 402 milj. EUR pamata maksājuma shēmai.

Pielikumā, kurā apkopota 2018. gada budžeta provizoriskā izpilde, budžeta apropriācijās, kas pantu līmenī norādītas augļu un dārzeņu nozarei un atsaistītajiem tiešajiem maksājumiem, iepriekš minētie piešķirtie ieņēmumi nav ņemti vērā. Tās ir šiem pantiem nobalsotās apropriācijas attiecīgi 531,8 milj. EUR un 34 309,1 milj. EUR apmērā.

Pieskaitot šiem pantiem piešķirtos ieņēmumus, 2018. gada budžetā paredzētā kopsumma augļu un dārzeņu nozarei ir 931,8 milj. EUR, bet atsaistītajiem tiešajiem maksājumiem 35 385 milj. EUR.

3. PIEZĪMES PAR ELGF 2018. GADA BUDŽETA PROVIZORISKO IZPILDI

Šis ziņojums iepazīstina ar ELGF 2018. gada budžeta provizorisko izpildi, par kuru sīkākas ziņas sniegtas pielikumā. Kopējie izdevumi 43 926,6 milj. EUR apmērā galvenokārt ietver dalīti pārvaldītos ELGF izdevumus, ko dalībvalstis deklarējušas no 2017. gada 16. oktobra līdz 2018. gada 15. oktobrim, un budžeta gada laikā noteiktos ikmēneša atlīdzinājumu samazinājumus. Tie ietver arī tieši pārvaldītos izdevumus, ko vēl paredzēts apmaksāt līdz 2018. gada 31. decembrim un kas aplēsti aptuveni 15,6 milj. EUR apmērā.

Turpinājumā īsi komentēti daži budžeta panti, kuros redzamas ievērojamākās atšķirības starp faktiskajiem izdevumiem un attiecīgajām apropriācijām 2018. gada budžetā.

3.1. Tirgus pasākumi

Intervences pasākumiem lauksaimniecības tirgos paredzēto apropriāciju izlietojums par 351,3 milj. EUR pārsniedza apropriācijas. Šis izlietojums ietver tieši pārvaldītos veicināšanas pasākumu izdevumus, ko vēl paredzēts apmaksāt līdz 2018. gada 31. decembrim un kas aplēsti 6,4 milj. EUR apmērā. Tomēr tad, ja tiek ņemti vērā piešķirtie ieņēmumi 400 milj. EUR apmērā, kas atvēlēti programmai skolu apgādei ar augļiem un dārzeņiem, parādās budžeta neizpilde –48,7 milj. EUR apmērā (vai tikai –1,8 %).

3.1.1. Augļi un dārzeņi

Šķietamajā izpildes pārsniegumā 333,3 milj. EUR apmērā nav ņemti vērā šim budžeta pantam piešķirtie ieņēmumi. Ja šie ieņēmumi tiek iekļauti, parādās neizpilde –66,7 milj. EUR apmērā (sk. (*) zemsuītras piezīmi pielikumā). Tā izskaidrojama galvenokārt ar to, ka maksājumi ražotāju organizāciju darbības programmām dažās dalībvalstīs bijuši mazāki.

3.1.2. *Vīnkopības nozares produkti*

Šā budžeta panta līdzekļu galīgais izlietojums uzrāda neizpildi –89,9 milj. EUR apmērā, un tās galvenais iemesls ir tas, ka dažās dalībvalstīs maksājumi bijuši mazāki, nekā paredzēts.

3.1.3. *Piens un piena produkti*

Piena nozarē konstatētajam izpildes pārsniegumam 167 milj. EUR apmērā ir divi iemesli: vājpiena pulvera pārdošana ar zaudējumiem un, pats galvenais, vājpiena pulvera krājumu vērtības samazinājums gada beigās.

3.1.4. *Cūkgaļa, olas un mājputni, biškopības un citi dzīvnieku izcelsmes produkti*

Iepriekšējos gados šajā budžeta pantā bija iekļauti izdevumi par biškopību un pasākumiem cūkgaļas nozarē. 2018. gadā no šā panta tiek finansēts atbalsts biškopībai un tirgus atbalsta ārkārtas pasākumiem, kas saistīti ar dzīvnieku slimībām. Tāpēc šā gada izpildes modelis atšķiras no aprēķinātā profila, kas pamatojas uz iepriekšējo gadu modeļiem. Šā budžeta panta kopējie izdevumi ir par 31,1 milj. EUR mazāki, nekā sākotnēji paredzēts budžetā, galvenokārt tāpēc, ka dalībvalstu deklarētie galīgie izdevumi ārkārtas atbalsta pasākumiem bijuši mazāki par budžetā plānotajām summām.

3.1.5. *Skolu apgādes programmas*

No 2017./2018. mācību gada līdz šim atsevišķās programmas skolu apgādei ar augļiem un skolu apgādei ar pienu ir apvienotas. 05 02 18. budžeta panta izdevumu profils ticis izstrādāts, pamatojoties uz līdz šim atsevišķo skolu apgādes programmu budžeta izpildes modeli. Šā budžeta panta kopējie izdevumi gada beigās izrādījušies par 32,2 milj. EUR mazāki par budžetā plānotajiem.

3.2. **Tiešie maksājumi**

Tiešo maksājumu izdevumi bijuši par 845,6 milj. EUR lielāki nekā budžeta apropriācijas. Ja tiek ņemti vērā šai budžeta nodaļai piešķirtie ieņēmumi (sk. arī 2. punktu), izpilde ir ļoti tuva paredzētajai (–230,3 milj. EUR vai tikai –0,6 %).

3.2.1. *Atsaistītie tiešie maksājumi*

Deklarētie izdevumi budžetā paredzētās apropriācijas pārsniedz par 995,7 milj. EUR. Ja tiek ņemti vērā šim budžeta pantam piešķirtie ieņēmumi (1075,9 milj. EUR), izpilde ir teju vienāda ar budžetā plānoto (–80,2 milj. EUR); sk. zemsvērtas piezīmi (*) pielikumā.

3.2.2. *Citi tiešie maksājumi*

Galīgie izdevumi par “Citiem tiešajiem maksājumiem” ir tuvi profilam (–150,0 milj. EUR). Konkrēti, mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas gadījumā maksājumi bijuši mazāki, nekā gaidīts. No otras puses, brīvprātīgā saistītā atbalsta shēmas izdevumi bijuši lielāki, nekā paredzēts.

3.3. **Lauksaimniecības izdevumu revīzija**

05 07. budžeta nodaļas līdzekļu nepietiekamais izlietojums ir –44,9 milj. EUR, un tas radies galvenokārt tāpēc, ka 05 07 02. budžeta pozīcijā (strīdu izšķiršana) Eiropas Savienības Tiesas lietas C585/15 *Tirlemontoise* sakarā ir gaidāma lielas summas deklarēšana 2019. gadā, nevis 2018. gadā.

4. ELGF PIEŠKIRTO IEŅĒMUMU IZPILDE

Pielikumā redzams, ka 2018. gadā pieejamo piešķirto ieņēmumu kopsumma ir 1598,2 milj. EUR.

Salīdzinājumā ar aplēstajām summām ieņēmumi no grāmatojumu noskaidrošanas ir par 125,5 milj. EUR lielāki, bet galīgā summa, kas iekasēta par pārkāpumiem, ir teju vienāda ar gaidīto (–0,4 milj. EUR). Ir iegrāmatoti arī daži atlikušie ieņēmumi no papildu nodevas, ko iekasē no piena ražotājiem (3,9 milj. EUR).

Neizmantoto ieņēmumu atlikums tiks pārnests uz 2019. finanšu gadu, un tas palīdzēs finansēt ELGF izdevumus attiecīgajā gadā.

5. SECINĀJUMI

ELGF 2018. gada budžeta provizoriskie izdevumi, ieskaitot aplēstos izdevumus par tieši pārvaldītām darbībām, kādi Komisijai radušies līdz 2018. gada 31. decembrim, nobalsotās budžeta apropriācijas pārsniedz par 1152 milj. EUR. Šis izpildes pārsniegums tika segts ar pieejamajiem piešķirtajiem ieņēmumiem 1598 milj. EUR apmērā.

Krīzes rezerve 2018. gadā nav izmantota (459,5 milj. EUR). Tātad 2018. gadā faktiski piemērotās finanšu disciplīnas summa būs pieejama apropriāciju pārņemšanai uz 2019. gadu un tiks izmantota, lai atlīdzinātu tiešos maksājumus saņēmējiem.

Vairākas gada beigu korekcijas un apropriāciju pārvietojumi, kas vēl jāveic, nedaudz ietekmēs piešķirto ieņēmumu galīgo atlikumu, kas pārnesams uz 2019. gada budžetu. 2019. gada budžeta samierināšanas procedūras kontekstā šis galīgais atlikums, kas jāpārnes uz 2019. gadu, ticis aplēsts 444 milj. EUR apmērā.